

Zorgprogrammering palliatieve zorg

woensdag 19 november 2008

Resultaten en ervaringen in een ontwikkelproject

Presentatoren: Henk-Jan de Winter (IKNO, VIKC)
Marjolijn van den Dool (netwerk Midden Holland)
Karin de Bie (netwerk Midden Brabant)
Wies Wagenaar (netwerk Noord- en Oost Flevoland)



Programma

- Kort overzicht ontwikkelproject
- Ervaringen in Midden Holland
- Ervaringen in Midden Brabant
- Ervaringen in Noord- en Oost Flevoland
- Vervolg
- Discussie



Ontwikkelen model

- Doelstelling project:
- Zorgprogramma wordt ontwikkeld voor onderwerpen die een grote maatschappelijke relevantie kennen
- Doel van het project is een instrument te ontwikkelen dat het voor netwerken beter mogelijk maakt om de gewenste en geboden palliatieve zorg in de regio inzichtelijk te maken



Ontwikkelen model

- Projectorganisatie:
- Projectgroep bestaande uit medewerkers AGORA en VIKC
- Expertgroep bestaande uit experts uit o.a. netwerkregio's, AGORA, IKC's, NPTN
- Klankbordgroep bestaande uit koepelorganisaties
- Per netwerkregio werkgroep bestaande uit netwerkvertegenwoordiging, medewerker IKC



Ontwikkeling model

- Doel model: in kaart brengen regionale zorgaanbod zodat een netwerk:
- afspraken kan maken binnen de regio
- inzicht heeft in bestaand zorgaanbod
- inzicht heeft in instrumenten die gebruikt worden
- inzicht heeft in witte vlekken en overlap binnen het netwerk
- concrete handvatten heeft voor hulpverleners hoe zorg uit te voeren



Ontwikkeling model

- Project: **leergericht ontwikkelen**
 - Samen met de gebruikers ontwikkelen
- 4 fasen:
- Ontwikkeling eerste conceptversie
 - Toetsfase met 9 regio's
 - Evalueren met gebruikers
 - Afronden



Ontwikkelen conceptversie

- Bureauversie maken op basis fasering patiëntenproces
 - Uitgangspunt patiënten vragen / problemen
 - 6 probleemgebieden benoemd
 - Tussentijdse raadpleging van deelnemende netwerken
- Resultaat: veel informatie, handleiding en werkversie voor toetsfase



Toetsfase

- In 9 netwerkregio's ervaringen opdoen
- Tijdens expertmeetings van elkaar leren
- Aandacht voor inhoud van het programma
- Proceselementen nog weinig aanwezig

Resultaten:

- Veel wegen leiden naar Rome
- Complexe materie
- Zeer veel informatie
- Arbeidsintensief
- Doelrealisatie???



Evaluatie

- Vereenvoudiging model:
 - Spreken van 3 markeringspunten i.p.v. 6 fasen
 - Van 6 naar 4 probleemgebieden
 - Van 35 uitgangsvragen naar 20
- Voorstel: Maak een onderscheid tussen:
 - **markering van de palliatieve fase**
 - **stervensfase**
 - **fase van nazorg**
- Randvoorwaarden zijn belang als (gewenste) voorwaarden voor de realisering van **goede palliatieve zorg, kwaliteitscriteria en ontwikkelen 'best practices'**



Model zorgprogrammering



Wat blijkt effectief in het werken met het ZP

- Werken aan meest urgente knelpunten – discussie verbeterbehoeften
- Globale inventarisatie
- Duidelijke agenda – doelstellingen
- Uitwerken 1 probleemgebied
- Sfeer binnen de werkgroep ZP
- Uitzoeken wat er allemaal al in huis is



Ervaringen in Midden Holland



Netwerk palliatieve zorg Midden Holland

Het Netwerk Palliatieve Zorg Midden Holland heeft 240.000 inwoners en heeft:

- 1 regionaal ziekenhuis
- 1 grote thuiszorgorganisatie
- 1 organisatie waar 16 verpleeg- en verzorgingshuizen onder vallen.

Transmuraal Netwerk

Werkwijze

Werkgroep samengesteld met leden uit:

- Het Groene Hart Ziekenhuis
- Zorgpartners (zorgcentra)
- Vierstroomzorging (thuiszorg)
- Huisarts
- IKW medewerker
- Landelijke projectgroep medewerker
- Coördinator Netwerk Palliatieve Zorg

Transmuraal Netwerk

Werkwijze vervolg

Meelezende leden:

- Zorgbelang (patiënten)
- Coördinatoren hospices

Transmuraal Netwerk

Tijdpad

Kick-off: september 2007

Elke 6 weken bijeenkomst van 1 ½ uur

Afsluiting en evaluatie: april 2008

Transmuraal Netwerk

Resultaten

- Inzicht in het huidige aanbod
- Input voor diverse werkgroepen
 - Deskundigheidsbevordering
 - Psychosociale en spirituele begeleiding
 - Pijlergroep aanbodontwikkeling
 - Informatievoorziening en wensenboekje
- Handvat voor de zorgverlener

Transmuraal Netwerk

Tips en trucs

- Alle organisaties betrekken bij de werkgroep
- Probeer van elke organisatie 2 mensen te krijgen
- Medewerker van de werkvloer en beleid- of middenkader.
- Stem je vergadertijd af op de deelnemers.
- Stem je locatie af op de deelnemers.
- Degene die niet mee kunnen doen mee laten lezen.

Transmuraal Netwerk

Ervaringen in Midden Brabant

vkc

Netwerk Palliatieve Zorg Midden-Brabant

Karin de Bie
Netwerkcoördinator

ZORGNETWERK
Midden-Brabant

Regio Midden-Brabant

- Gemeente Tilburg en omliggende kernen
- Overzichtelijke zorgregio
- CA. 420.000 inwoners
- Langdurige samenwerkingsrelaties
- Relatief hoge vergrijzing



netwerkpartners

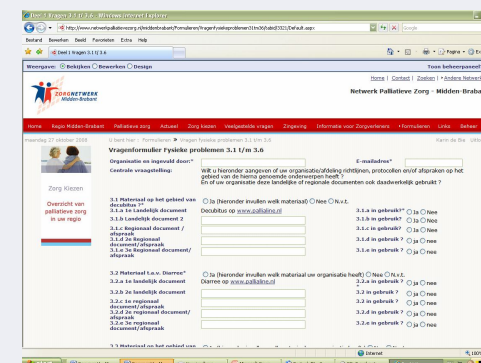


Tijdpad

- 2006
 - Besluit netwerk
 - Samenstelling werkgroep
 - Vaststellen landelijk kaderdocument
- 2007
 - Deelname landelijke pilot maart
 - Kickoff regio oktober
- 2008
 - Dataverzameling januari - heden



Werkwijze



Conclusies

- Veel instellingen hebben geen protocollen of maken er geen gebruik van
- Er zijn geen richtlijnen en protocollen op het terrein van spirituele zorg
- Markeringsmoment
- Communicatie en overdracht heeft aandacht
 - tussen professionals
 - tussen professional en patiënt



Proceservaringen

- Trage start – motivatie leden
- Geen voortgang in traject
- Wisseling deelnemers werkgroep
- Afspraken moeizaam te maken
- Wisseling projectleider
- Zorgprogrammering: voor velen een vaag begrip



Tips

- Juiste personen in de werkgroep
- Die tijd vrij kunnen maken, vervanger aanstellen
- Met draagvlak in de organisatie
- Probleemstelling : houd het klein en afgebakend
- Minimaal gebruik begrip zorgprogrammering



Ervaringen in Noord- en Oost Flevoland





Het resultaat voor de cliënt, als startpunt,
is een belangrijke voorwaarde voor alles
wat wij in het Netwerk ondernemen.

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord
enoostflevoland

Website Zorgprogramma
Palliatieve Zorg

← → 🏠 📱 📄 📄

introduce

Mutatie datum 9 sept 2008

| | |
|---------------------|------------------------|
| Kinderen | Volwassenen |
|---------------------|------------------------|

werggroep klik hier

website en literatuur

7:09:36 PM

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord
enoostflevoland

Website Zorgprogramma Palliatieve Zorg

The diagram shows 'Volwassenen' (Adults) at the center, with icons of a man and a woman. Surrounding it are several boxes representing different aspects of care and support:

- Ongeenselijk/ziek/markeringmoment
- Problematiek
- Internet / Literatuur
- Overheid
- Verstandelijke beperking
- Diensten en voorzieningen & zorg
- Stervensfase
- Nazorg
- Naasten / mantelzorg
- Introductie
- Zorgproces

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland

Website Zorgprogramma Palliatieve Zorg

Deze fase omvat een markering van het moment dat geconstateerd wordt dat genezing niet meer mogelijk is en waarbij een overgang insaat van curatief (gericht op de genezing) naar palliatieve zorg (verzachtend geneesmiddel dat de verschijnselen van een zieke in hevigheid doet afnemen, zonder de ziekte zelf te genezen).

Ziekenhuis Verpleeghuis Verzorgingshuis Thuis

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland

Website Zorgprogramma Palliatieve Zorg

Ziekenhuis

Terug naar overzicht markeringsfase ongeenselijk ziek klik hier

Ziekenhuis Verpleeghuis Verzorgingshuis Thuis

| Ziekenhuis | landelijk | regionaal/plaatselijk |
|---|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • In gesprek met je arts • Als je weet, dat je niet meer beter wordt • Palliatieve zorg in de laatste levensfase; een handreiking vanuit patiënt-/consumentperspectief (NCPF) | <ul style="list-style-type: none"> • Handreiding www.iknet.nl/ | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Bepaling markeringsfase door de medisch behandelbaar | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Slechtnieuwsgesprek | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Berichtgeving van specialist naar huisarts | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Bezoek deskundige palliatieve zorg | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Ontslag van patiënt | | <ul style="list-style-type: none"> • Zorggroep Oude Nieuweland • ICARE |

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland

| | | |
|--|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Ontslag van patiënt waarbij geen directe zorg nodig is | <ul style="list-style-type: none"> • Continuïteitsbezoek www.iknet.nl | <ul style="list-style-type: none"> • Zorggroep Oude Nieuweland • ICARE |
| <ul style="list-style-type: none"> • Ontslag van patiënt met zorgbehoefte | <ul style="list-style-type: none"> • Draalboek voor ontslag | <ul style="list-style-type: none"> • Draalboek voor ontslag Dasselmeerziekenhuizen locatie Ielystad (verouderd) |
| <ul style="list-style-type: none"> • Ontslag van patiënt naar de 2e lijn | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Aanstellen zorgcoördinator | | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Behandelwijzer | <ul style="list-style-type: none"> • Behandelwijzer | |
| <ul style="list-style-type: none"> • Consultatie palliatieve zorg | <ul style="list-style-type: none"> • Consultatie | |

www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland



www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland



www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland



www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland



www.netwerkpalliatievezorg.nl/noord-enoostflevoland



Resultaten en verder...

- De term Zorgprogramma dekt de lading voor velen niet. Suggestie: 'Programma Palliatieve Zorg' (PPZ). Biedt bredere insteek dan 'inventariseren van wat er is en mist' (vgl. Landelijk Dementie Programma).
- Behoeft aan digitale versie
- Model biedt voldoende handvatten voor verschillende uitwerking
- In eerste instantie bedoeld voor netwerkcoördinatoren en hulpverleners
- De landelijke richtlijnen palliatieve zorg worden als leidend genomen



Resultaten en verder...

- Een gezamenlijke inzet t.b.v. het ontwikkelen van landelijke 'ijkpunten' waaraan een netwerk zich *op termijn* kan spiegelen.
- Het betreft randvoorwaarden die niet door het netwerk zelf kunnen worden gerealiseerd, maar die op een 'hoger' niveau dienen te worden opgelost.
- Het Plan van Aanpak van VWS sluit hier goed op aan.



En nu verder...

- Digitale versie in ontwikkeling
- Plan voor verdere implementatie:
 - Gefaseerd, in trances
 - Landelijke projectorganisatie, regionale ondersteuning
 - Lerend implementeren
 - Webapplicatie is hulpmiddel, leertraject, interactief
 - Totaal 2,5 jaar
 - Start afhankelijk van financiering, begin 2009
- Naam: **Netwerkzorg Op maat**
Programma Palliatieve zorg



Dank voor jullie aandacht

Vragen???

